

Motion till riksdagen 2005/06:Sk259

av Magdalena Andersson och Inger René (m)

Kvinnligt företagande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnligt företagande inom den gemensamt finansierade sektorn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatteavdrag för tjänster inom den hushållsnära sektorn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förenkling av reglerna för fåmansbolag och de s.k. 3:12-reglerna.

Motivering

Under perioden 1998–2003 har det startats mellan 34 000 och 38 000 företag per år. Det som är slående är att för varje kvinna som startar ett företag så går det två män. År 2003 startades ungefär 25 000 företag av män, och bara knappt 12 000 av kvinnor. Detta är naturligtvis bekymmersamt ur flera aspekter.

Det är lätt att konstatera att om kvinnor startade företag i samma grad som män skulle vi ha betydligt fler företag och därmed fler jobb i landet. Detta visar också att förutsättningarna för att starta företag i Sverige inom vissa sektorer är dåliga. Sämst är det inom de sektorer där främst kvinnor är yrkesverksamma.

Följande tabell visar utvecklingen av män och kvinnor som startat företag mellan år 1995–2003.

År	Startade av män	Startade av kvinnor	Totalt*
1995	23 112	8 709	35 006
1997	23 646	11 050	37 047
1999	22 773	10 339	35 816
2001	23 686	10 995	35 517
2003	24 463	11 567	36 771

På grund av ofullständig statistik är totalsumman högre än summan av de två föregående raderna.

Fel! Okänt namn på

Nedbruten statistik visar också att kvinnor startar den absoluta merparten av sina företag inom tjänstesektorn. Samma tjänstesektor som är det område som förväntas öka mest i framtiden och där det därför finns en stor potential för nya företag startade av kvinnor.

Många kvinnor som är potentiella egenföretagare jobbar i dag inom vårdsektorn. Där motarbetas nya företag aktivt av regeringen som upprätthåller vårdmonopolet med stopplagar och landstingsprotektionism. Detta gör att många kvinnor som försöker starta företag inte ens får s.k. F-skattsedel eftersom de inte kan visa att de har några uppdragsgivare.

Kvinnor inom vårdsektorn skulle som egenföretagare få en helt annan möjlighet att styra sin arbetsituation och få fler alternativa arbetsgivare. Undersökningar visar att en stor andel av de i dag sjukskrivna kvinnorna skulle kunna tänka sig att gå tillbaka i arbete om de bara kunde välja en annan arbetsgivare eller arbetsplats. Nystartade företag inom vårdsektorn, antingen av dem själva eller av någon annan, skulle kunna vara ett bra alternativ till deras tidigare situation.

Den svenska arbetsmarknaden är starkt könsuppdelad. I den privata sektorn arbetar i dag 63 procent män och 37 procent kvinnor. I den offentliga sektorn är motsvarande siffror 80 procent kvinnor och 20 procent män. Detta tillsammans med regeringens motvilja mot företag i den gemensamt finansierade sektorn är en stor förklaring till att män startar dubbelt så många företag som kvinnor.

Ett införande av avdrag för hushållsnära tjänster, s.k. RUT-avdrag, skulle också kunna bidra till kvinnligt företagande på två olika sätt. Detta genom att nya företag för hushållsnära tjänster skapas och därmed leder till fler nya jobb. Det skulle också kunna bidra till att kvinnor och män som vill starta företag kan få en avlastning i hemmet och därmed ha mer tid under främst de första arbetsamma åren som egenföretagare. Många egenföretagare vittnar om att de första åren med det egna företaget är särskilt arbetsamma.

I Finland som är ett mindre land än Sverige har avdrag för hushållsnära tjänster snabbt skapat många nya jobb. Där har regeringen nu förslagit att det gällande avdraget skall fördubblas. Det är rimligt att anta att det skulle bli ännu fler i det nästan dubbelt så stora landet Sverige. Almega har i en rapport beräknat andelen till minst 20 000, och det statliga Konjunkturinstitutet anger minst 10 000. Dessa jobb uteblir helt eller bedrivs av den svarta sektorn med dagens svenska skattesystem. Eftersom de flesta människor i samhället vill följa lagen och därmed inte anlita svart arbetskraft, är dessa tjänster inte tillgängliga för många. Följden blir därför dubbel med dagens system, få företag inom den hushållsnära sektorn startas, men dessutom hindrar det indirekt framväxten av nya företag hos personer som hade behövt denna avlastning. I båda fallen är det i hög grad kvinnor som stängs ute från företagssektorn.

Reglerna för småföretagare måste också förenklas för att det skall bli lättare att starta företag. Bland annat måste reglerna för fåmansbolag, de s.k. 3:12-reglerna ses över. Reglerna måste förenklas så att det blir lättare för småföretagare att anställa och det egna ägandet och investeringar i småföretagen inte missgynnas.

Fel! Okänt namn på

För att klara den gemensamma välfärden och pensionerna i framtiden krävs att fler av de 1,4 miljoner människor som i dag står utanför arbetsmarknaden får ett jobb. Ett ökat antal nystartade företag och möjligheten för redan befintliga företag att växa måste vara en del av lösningen på det problemet. Om kvinnor hade startat nya företag i samma utsträckning som män under 2003 hade ytterligare ca 12 000 företag skapats. Det räcker med att dra ut den utvecklingen i åtta år för att inse att vi går miste om hundratusen nya företag om vi inte kan stimulera det kvinnliga nyföretagandet mer. Det har Sverige inte råd med.

Stockholm den 21 september 2005

Magdalena Andersson (m)

Inger René (m)